

LUKUVUODEN SEURANTARAPORTTI

Perusopetuksen lukuvuosiarviointi 2021-2022

Oppilaat/opiskelijat

Koulujen oppilasmäärä

	kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	Kevät 2020	kevät 2021	kevät 2022
perusopetus	5098	5183	5144	5198	5113	5066
lukio	557	578	620	628	693	645

Lukioon ensisijaisesti hakeneet 9.lk oppilaat (% ikäluokasta)

kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	Kevät 2020	kevät 2021	kevät 2022
301 (58%)	392 (68%)	337 (61%)	376 (57%)	314 (53%)	320 (52%)

Joista Tuusulan omiin lukioihin haki

kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	Kevät 2020	kevät 2021	kevät 2022
163 (46%)	193 (49%)	139 (41%)	152 (40%)	133 (42%)	161 (50%)

Joista Tuusulan ulkopuolisiin lukioihin haki (% kaikista lukioon hakeneista)

Kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	kevät 2020	kevät 2021	Kevät 2022
193 (54%)	199 (51%)	198 (59%)	224 (60%)	182 (58%)	159 (49%)

Muihin toisen asteen oppilaitoksiin ensisijaisesti hakeneet 9.lk oppilaat

Kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	kevät 2020	kevät 2021	Kevät 2022
185 (35%)	185 (32%)	213 (39%)	260 (40%)	279 (47%)	284 (48%)

Yhteisvalinnassa ilman opiskelupaikkaa jääneet 9.lk oppilaat (jäivät jälkiohjattaviksi)

Kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	kevät 2020	kevät 2021	Kevät 2022
7	12	18	14	2	5

Henkilöstö

Päätöimisten opettajien lukumäärä lukuvuonna oli 381 opettajaa. Heistä 11% oli ei-kelpoisia. Pääosa ei-kelpoisista työskenteli erilaisissa perhevapaiden sijaisena tai erityisluokkaopetuksessa.

Lukuvuoden alkaessa syksyllä 2021 koronarajoitukset olivat voimassa. Kaikki pääsivät kuitenkin aloittamaan lukuvuotensa lähiopetuksessa. Rajoitukset vaikuttivat erityisesti koulun sisäiseen ja ulkopuolisten tahojen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Maaliskuusta 2022 lähtien rajoituksia voitiin alkaa vähitellen purkaa ja se on pääsääntöisesti lisännyt henkilöstön työn merkityksellisyyden kokemusta.

Oppilaskohtaiseen tuntiresurssiin ei tehty leikkauksia lukuvuodelle 2021-22. S2-opetuksen määrä kasvoi kouluissa ja asia tulee huomioida vuoden 2023 talousarviossa. Laaja-alaisen erityisopetuksen resurssissa isojen koulujen osalta 1/100 -tavoite ei ole täysin täyttynyt, jonka vuoksi vuoden 2023 talousarvioon esitetään 2 laaja-alaisen erityisopettajan virkaa. Keväällä 2023 kuntaan täytyi perustaa 1 uusi valmistavan opetuksen ryhmä Ukrainan tilanteen vuoksi. Ryhmä jatkaa toimintaansa lukuvuonna 2022-23.

Koulunkäynninohjaajien resurssi säilyi ennallaan. Vakituisten työtehtävien määrää tulee lisätä tulevien vuosien talousarvioissa. Vakituisten tehtävien määrää lisäämällä voidaan ohjaajien työtä ja koulun toimintakulttuuria oppilaan tukemisen osalta kehittää pitkäjänteisemmin

Hankerahoitukset

Lukuvuonna 2021–2022 Tuusula on käyttänyt saamiaan valtion erityisavustuksia seuraavissa hankkeissa:

Covid19-valtionavustus

Covid19-valtionavustus sai jatkoa lukuvuodelle 2021-2022. Sen avulla palkattiin kouluille resurssiopettajia tai koulunkäynninohjaajia, käytettiin rahoitusta laaja-alaisten erityisopettajien lisätunteihin, ryhmien jakamiseen tai tukiopetukseen. Koulut käyttivät lisäresurssin oppilaiden tarpeeseen ja omaan tilanteeseensa sopivin tavoin.

Tasa-arvoa edistävät toimenpiteet (KOTA)

Tasa-arvoa edistävien toimenpiteiden hankerahoituksella lisättiin jakotunteja, samanaikaisopettajien ja avustajien määrää niillä kouluilla, joihin ohjattiin ko. hankerahaa.

Oppilaanohjauksen kehittämishanke

Tuusulan kunta johtaa lukuvuosina 2020-22 11 kunnan yhteistä oppilaanohjauksen kehittämishanketta, johon kunta sai merkittävän valtionavustuksen. Hankkeeseen on palkattu projektipäällikkö, ja hankkeen keskeisinä tavoitteina ovat

- perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheyhteistyön mallien kehittäminen
- tehostetun oppilaanohjauksen mallien kehittäminen ja
- työelämään ja jatkokoulutukseen tutustumisen mallien kehittäminen.

Hanke käynnistyi kevään 2021 aikana, ja kehittämistyö alkoi syksyllä 2022. Syksyn 2021 aikana valittiin kuntakohtaiset kehittämisen kärjet. Koko koulu ohjaa –ajattelua pohjustettiin osallistujien kanssa erätaukomenetelmällä. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta on käsitteily yhteisesti. Luotiin signaalit kartoittaa TEHO-oppilaat ja projektipäällikkö loi pohjan asian esittelylle kouluhenkilökunnalle. Projektipäällikkö on tehnyt tiedotepohjat tehostetusta henkilökohtaisesta oppilaanohjauksesta henkilökunnalle (suomi ja ruotsi) sekä huoltajille (suomi, ruotsi, englanti, viro, venäjä ja arabia).

Hankkeessa luotiin yhteinen tiedonsiirtolomake toisen asteen opintoihin yhteistyössä Keudan kanssa. Keväällä 2022 järjestettiin hankkeen seminaaripäivä, jossa jaettiin osaamista kuntarajojen yli ja esiteltiin kuntakohtaisia tuotoksia. 9.-luokkalaisille tehtiin opokysely ja tulokset analysoitiin ja välitettiin kuntiin. Lisäksi on järjestetty useita koulutuksia eri ohjaamisen eri rooleissa toimiville tahoille. Hankkeelle on haettu jatko aikaa lukuvuodelle 2022-23.

Tutoropettajien toiminta

Tuusulan kunta on saanut tutoropettajien toimintaa opetushallituksen rahoitusta useita vuosia peräkkäin. Hankerahoitus päättyi keväälle 2022. Tutoreina toimi lähes 30 opettajaa, jotka jakoivat omaa erityisosaamistaan koulujen ilmoittaman tarpeen ja tilausten perusteella. Tutoroinnissa keskityttiin seuraaviin aiheisiin:

- tunnetaidot
- positiivinen pedagogiikka
- tv-taidot
- robotiikan hyödyntäminen opetuksessa
- toiminnallinen oppiminen
- ulkona oppiminen
- tukea tarvitsevien oppilaiden huomioiminen opetuksessa

Tutortoiminnan rahoituksella on jatkettu edellisenä lukuvuonna aloitettua koulutusta, jossa jokaiselle koululle koulutetaan rehtorin tueksi Agenda2030-tavoitteiden ja kestäväns tulevaisuuden tavoitteiden saavuttamiseksi tutoropettaja. Sen myötä Tuusulan Agenda2030 portaat on saatu suunniteltua ja niiden jalkauttaminen kouluilla alkaa syksyllä 2022.

Tutoreiden liikkuvuus oli syksyllä 2021 koronarajoitusten takia edelleen vähäistä, mutta virkistyi keväällä rajoitusten lievennyttyä. Erityisesti tutorointia annettiin tunnetaidoista, robotiikasta ja yhteisopettajuuden käytänteistä.

Koulujen kerhotoiminta

Koulujen kerhotoimintahankkeessa tuettiin monipuolisia, matalan kynnyksen kerhoja, joilla pyrittiin tavoittamaan niitä lapsia ja nuoria, jotka jäivät muun harrastustoiminnan ulkopuolelle. Kerhotoiminnassa on ollut käytössä kaksi avustusta: Opetushallituksen koulujen kerhotoiminta-avustus ja Opetus- ja kulttuuriministeriön Suomen harrastamisen mallin rahoitus. Koronarajoitusten jälkeen kerhotoiminta on jälleen alkanut elpää. Myös etäkerhoja on saatu järjestettyä. Kevään 2022 yhteistyökumppanihaussa mukaan saatiin mm. seuraavat paikalliset toimijat: Jokelan Kisa, Blackbirds United, Voima-Veikot, Learning Fun, Kellokosken alku, Riihikallion tuki ry, Spirit shaking cheerleaders ja Tuusulan seurakunta. Tulevana lukuvuonna koulujen harrastustoimintaa on tarkoitus edelleen laajentaa. Painotus on entistä enemmän etsivässä harrastustyössä.

Globaalikasvatus

Sivistyksen toimialueella on valittu yhteiseksi kehittämiskohteeksi Agenda2030 ja Kestävä tulevaisuus. Lukuvuonna 2020-21 aikana alkanut koulutus rehtoreille, apulais- ja vararehtoreille sekä tutoropettajille saatettiin loppuun. Koulutuksen ohessa ja sen jälkeen työryhmät ovat kokoontuneet tuottamaan eri luokka-asteille suunnatut Agenda2030 portaan. Niihin voi tutustua tarkemmin täältä: https://docs.google.com/presentation/d/1iCH1SmuiT3lY0xiRdAB0ykNqSE5YeWLy5l3iM_AxcUQ/edit?usp=sharing. Portaat otetaan kouluissa käyttöön syksystä 2023 alkaen.

Integraation tukeminen

Lukuvuonna 2020-2021 käynnistynyt rahoitus on suunnattu maahanmuuttotasaisten oppilaiden tukemiseen. Avustuksella saatiin järjestettyä koulutusta ja kerhotoimintaa. Koronarajoitukset estivät kuitenkin rahoituksen täysmääräisen hyödyntämisen ja hankkeelle saatiin jatkoa lukuvuodelle 2022-2023.

Kaikille yhteinen koulu -yhteishanke

Tuusulan kunta on mukana Järvenpään koordinoimassa seitsemän kunnan yhteishankkeessa, jonka tavoitteena on inklusion vahvistaminen. Hankerahalla on palkattu osallisuuspedagogi, jonka tehtävänä on edistää inklusiivista toimintakulttuuria kouluilla. Kevätlukukaudella 2021 käynnistynyt ohjausprosessi rehtoreille jatkui Valterin toteuttamana vuoden 2021 loppuun asti. Kevätlukukaudella rehtoreiden ohjaus keskittyi systemisen hyvinvointityön kehittämiseen kouluyhteisössä. Henkilöstölle oli tarjolla monipuolista koulutusta sekä etänä että lähikoulutuksena mm. Ihmeelliset vuodet toimintamallista. Lukuvuoden aikana hankkeen tiimoilta tehtiin niin oppilaiden kuin huoltajien kuulemisia erätaukomenetelmällä.

SITKO Sitouttavan kouluyhteisötyön hanke

Tuusulan kunta on mukana Mäntsälän kunnan koordinoimassa yhdeksän kunnan yhteisessä hankkeessa, joka on osa valtakunnallista SKY- hanketta. Hankkeen tavoitteena on koulupudokkuuden vähentäminen ja uusien toimintamallien kehittäminen koulupoissaolojen vähentämiseksi. Hankerahalla on palkattu kaksi kouluvalmentajaa, jotka työskentelevät pääsääntöisesti yläkouluilla. Yhteistyössä Vanhempainliiton kanssa on järjestetty teemallisia vanhempainiltoja ajankohtaisista aiheista.

Eino & Leino

Lukutaidon kehittymistä edistävä varhaiskasvatuksen ja opetuksen yhteinen hanke tuli päätökseen keväällä 2022. Hankkeessa tuotettuun materiaaliin pääsee tutustumaan hankkeen kotisivuilla: https://web.tuusula.fi/einoleinohanke/sivu.tmpl?sivu_id=9543. Materiaalin lisäksi hankkeen aikana tarjottiin henkilöstölle monipuolista koulutusta.

Yläkoulujen lukutaitoavustus

Yläkoulujen lukutaidon kehittämiseksi suunnatulla valtionavustuksella on hankittu Tuusulan yläkouluille innostavaa lukemista sekä kohdennettu lisäresurssia lukutaitoryhmien muodostamiseen tulevan lukuvuotena. Hanke on toteutettu yhteistyössä kirjaston kanssa. Hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun.

Yhteinen kehittämiskohde: Agenda2030 ja kestävä tulevaisuus

Lukuvuosien 2021–22 yhteinen kehittämiskohde on edelleen ollut kestävä tulevaisuus ja Agenda2030-tavoitteisiin pyrkiminen. Tätä tavoitetta painotetaan kolmen lukuvuoden ajan. Lukuvuoden aikana rehtoreiden ja koulujen agendavastaavien koulutus jatkui. Tuusulan Agenda2030 portaat valmistuivat ja ovat valmiit käyttöön otettavaksi syksyllä 2022. Tämän lisäksi koulut ovat omien lukuvuosisuunnitelmien mukaisesti tehneet Agenda2030 teemojen puitteissa esimerkiksi seuraavaa:

- Projektit ja monialaiset oppimiskokonaisuudet mm. aiheista vastuullinen kuluttaminen ja kestävä kehitys
- Oppilaiden osallisuutta ja toimijuutta lisäävät toimenpiteet
- Yhteistyö ruokapalveluiden kanssa ruokahävikin vähentämiseksi
- Erilaisten kierrätystapahtumien järjestäminen

Kehittämissuunnitelman mukaiset painopisteet kouluilla

Koulujen kehittäminen on linkitetty suoraan kehittämissuunnitelman tavoitteisiin. Koulut määrittävät konkreettisia toimia, joilla edistivät tavoitteiden saavuttamista.

Kasvu ja oppiminen

Yhteis- ja samanaikaisopettajuus ja tiimityön mallien kehittyminen on edelleen jatkunut kouluilla. Rajoitusten purkamisen jälkeen opettajat ovat päässeet tekemään jälleen töitä yhdessä ja myös ryhmiä on voitu jälleen sekoittaa. Se on mahdollistanut monipuolisten opetusmenetelmien käytön ja oppimisen tuen paremman ohjautumisen sitä tarvitseville.

Joustavien yhteistyökäytänteiden kehittämisen on huomattu vaativan muutoksia rakenteissa, joka mahdollistaa henkilöstön välisen keskustelun ja säännöllisen suunnitteluajan varmistamisen. Niitä ratkaisuja kouluilla on kehitetty monin tavoin mm. tiimirakennetta ja lukujärjestystä muokaten sekä mahdollistamalla henkilöstölle koulutusta.

Jo korona-aikana opetusta on entistä enemmän siirretty ulos ja lähiluontoa on hyödynnetty monin eri tavoin. Rajoituksen lievennyttyä keväällä kouluilla järjestettiin paljon kauan odotettuja retkiä, monialaisia oppimiskokonaisuuksia sekä tapahtumia, joiden suunnitteluun oppilaat aktiivisesti pääsivät osallistumaan.

Henkilöstön osaaminen

Henkilöstön osaamista kouluilla on kuluneena lukuvuonna kehitetty erityisesti koulun sisäisen osaamisen jakamisen mallien avulla. Myös sujuvaa yhteistyötä muiden lasten ja nuorten elämässä vaikuttavien tahojen

kanssa on haluttu lisätä ja sujuvoittaa. Erityisesti oppilashuoltohenkilöstön kanssa tehtävän yhteistyön eteen on kouluilla tehty paljon töitä. Monia huolestuttaa se, että kysyntä ja tarjonta eivät useasta eri syystä johtuen kohtaa.

Koulunkäynninohjaajien kehittämisryhmä jatkoi toimintaansa. Ryhmä kokoontui lukuvuoden aikana yhteensä 4 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin ohjaajan näkökulmasta mm. seuraavia asioita:

- kunnan kehittämissuunnitelmatyötä
- Kaikille yhteinen koulu ja kunnan i-visio
- Ohjaajien työ- ja loma-aikojen kehittäminen
- Ohjaajien perehdytyskansion työstäminen

Kehittämisryhmän toiminta jatkuu edelleen lukuvuonna 2022-2023.

Henkilöstölle järjestettiin koulutusta myös erilaisten hankkeiden kautta. Näitä on kuvattu valtionavustusten kohdalla tarkemmin.

Osana Kaikille yhteinen koulu hanketta on koulutettu niin esihenkilöitä kuin opettajia inklusiivisen koulun vahvistamiseksi.

Opettajien vertaismentorointitoimintaa jatkettiin yhdellä ryhmällä lukukauden aikana. Ryhmässä oli mukana luokanopettajia ja erityisopettajia. Toiminnasta saatu palaute oli kiitettävää.

KuumaTVT-hankkeen kautta järjestettiin oppilasagenttien ohjaaville opettajille koulutusta, Googlen Gsuiten koulutusta alueen kuntien opettajille sekä järjestelmän hallinnan koulutusta ylläpitäjille, robotiikkakoulutusta robotiikkalainaanon uusista välineistä sekä ITK-konferenssiin osallistuminen.

Koulunkäynninohjaajille tarjottiin koulutusta säännöllisesti koulujen loma-aikoina.

- Syyslomalla 2021 avustajille tarjottiin mahdollisuus osallistua STEP- opiston järjestämään kahden päivän koulutuskokonaisuuteen
- Talvilomalla 2022 Oppimisen asiantuntijan pitämä koulutus ”Tunnetaitavasti ohjaten”.

Kestävä hyvinvointi

Korona-aika on jättänyt jälkensä lasten ja nuorten hyvinvointiin. Positiivisen minäkuvan ja oppimiskokemuksen vahvistaminen nousikin kouluilla kuluneen lukuvuoden keskeisimmäksi hyvinvointia lisääväksi kehittämiskohteeksi. Suurin osa Tuusulan kouluista ovat jo Pro-kouluja. Prokoulu on käyttäytymisen ohjaamisen malli, johon koko koulu yhteisö sitoutuu. Keskeinen painopiste on toivotunlaisen käyttäytymisen vahvistaminen positiivisen palautteen avulla. Lukuvuoden 21 alkaessa uusina kouluina lähtivät mukaan: Kolsa, Lepola, Rusutjärvi ja Kalliomaa. KiVa-koulu toimintamalli on edelleen käytössä. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja on aktiivisesti harjoiteltu oppilaiden kanssa ja henkilöstö on saanut aiheesta koulutusta.

Varhainen, ennaltaehkäisevä puuttuminen ja puheeksi ottaminen on toimintatapa, jonka on koettu edistävän oppilaiden hyvinvointia paljon. Jokaisella koululla varhaiseen puuttumiseen huolen herätessä on selkeät toimintamallit.

Liikkuva koulu -toimintaa kouluilla on edistetty erityisesti toiminnallista oppimista (tilanteen mukaiset rajoitukset huomioiden) lisäten, välituntitoimintaa ja aikatauluja kehittämällä sekä koulun lähialueiden monipuolisella hyödyntämisellä oppimisympäristönä.

Oppilaiden osallisuuden lisääminen on kiinnostanut kouluja, ja oppilaita on kaikilla kouluilla mukana osassa yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokouksia. Oppilaskuntatoimintaa kehitetään jatkuvasti ja oppilaat ovatkin päässeet vihdoin toteuttamaan monia ideoitaan keväällä 2022, mm. erilaisten luokka-asteiden tai koko koulun tapahtumien muodossa. Yhteisten tapahtumien vaikutus oppilaiden hyvinvointiin tiedostetaan ja niihin

panostetaan. Ne tukevat myös yhteisöllisyyden kehittämistä ja sosiaalisten taitojen oppimista, jotka myös on koettu erityisen tärkeäksi asiaksi. Sen lisäksi että taitoja harjoitellaan arjessa aktiivisesti, kouluilla on päästy jälleen käynnistämään tukioppilas- ja kummitoimintaa.

Kulttuuritoimen järjestämä kulttuurikasvatussuunnitelma on onnistuttu järjestämään rajoituksista huolimatta ja se on koettu erittäin hyödylliseksi osaksi koulujen kulttuurikasvatusta. Kouluilla tehdään monipuolista työtä myös sen eteen, että henkilöstön ja oppilaiden omat kulttuuriset taustat ja vahvuudet tulisivat paremmin huomioon otetuksi.

Johtaminen

Kouluilla on jatkettu osallistavan tai jaetun johtamisen kehittämistä. Työ on pitkäjänteistä ja vaatii usein konkreettisia muutoksia rakenteissa, aikatauluissa ja kokouskäytänteissä. Niitä on tehty kouluilla aktiivisesti yhteistä keskustelua käyden. Johtoryhmien rakennetta, johtoryhmän jäsenten tehtäviä ja koulujen henkilöstön tiimirakenteita kehitettiin monipuolisesti ja rohkeasti. Johtoryhmätyöskentelyn roolit ovat edelleen selkiytyneet, ja vastuuta tiimien vetämisestä on saatu edistettyä johtoryhmän kautta. Sekä koulujen sisäistä, että ulkoista viestintää on kehitetty koulujen koon ja tarpeen mukaan. Jaetun johtajuuden ja läpinäkyvyyden lisääntymisen on koettu lisäävän työssä jaksamista ja luottamusta opettajien keskuudessa. Tulevan lukuvuoden aikana tarkennetaan tiimityön erilaisten roolien tehtävänkuvia.

Muuttuvassa ympäristössä ihmisten johtamisen kehittäminen on ymmärrettävästi ollut useiden koulujen kehittämiskohde kuluneen lukuvuoden aikana. Osaltaan sitä tulee luonnollisesti myös jaetun johtajuuden kehittäminen, mutta samalla muutoksen johtamisessa priorisointi on noussut yhdeksi oleellisimmaksi johtajan tehtäväksi. Tärkeäksi on havaittu se, että kyetään tunnistamaan ne asiat, joita voi ennakoida ja valmistellaan ne hyvin.

Kaikille yhteinen koulu -hankkeen kautta esihenkilöt osallistuvat inklusiivisen koulun toimintamallien kehittämiseen prosessiohjauksessa. Ohjelma jatkuu tulevana lukuvuonna.

Yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen

Kuluneen lukuvuoden 2021-22 aikana yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen on jatkunut kaikkien koulujen toiminnassa sekä erityisesti palveluverkon uudistuksessa mukana olevissa yksiköissä. Useista nyky-yksiköistä rakentuvan Rykmentinpuiston ja Kirkonkylän kampukseen tulevissa yksiköissä ja Riihikalliossa on edistetty tilojen yhteiskäyttöön liittyvää toimintakulttuuria, tilojen nopeaa muokkautuvuutta käyttäjäryhmän tarpeiden mukaan, yhteisopettajuutta ja tiimiopettajuutta. Myös muissa yksiköissä on viety vahvasti eteenpäin tiimityötä ja yhteisopettajuutta. Yhtenäisen toimintakulttuurin eteen ponnisteltu myös koronarajoitteiden vuoksi, sillä henkilöstön ei ole ollut mahdollista kokoontua yhteen normaalisti lukuvuoden aikana loppukevättä lukuun ottamatta. Kokoukset on pidetty etäyhteyksien, ja niiden myötä tiedottaminen on hoitunut hyvin, mutta yhteenkuuluvaisuuden tunne on heikentynyt.

Lukuvuoden aikana Kaikille yhteinen koulu- hankkeen toimilla on vahvistettu inklusiivista toimintakulttuuria kouluilla. Oppilaiden osallisuus ja yhteisöön kuulumisen tunne ovat tärkeitä arvoja, joita halutaan vahvistaa. Laajalla koulutustarjonnalla on haluttu vahvistaa opettajien osaamista ja minäpystyvyyden tunnetta.

Kouluterveyskyselyn tulokset

Valtakunnallinen kouluterveyskysely toteutettiin keväällä 21 ja tulokset saatiin syksyllä 21. Verrattuna vuoden 2019 tuloksiin lasten ja erityisesti nuorten masennus ja ahdistuneisuus olivat lisääntyneet. Ilahduttavaa oli huomata, että edellisen kyselyn kohteeksi valituissa kehittämiskohteissa oli tapahtunut kouluilla positiivista muutosta, esim. työrauha luokassa. Kyselyn tuloksista järjestettiin moniammatillisena yhteistyönä ala- ja yläkouluikäisten huoltajille omat vanhempainillat. Lisäksi tuloksia on käsitelty kuntatasolla ja koulukohtaisesti.

Yrittäjyyskasvatus

Yrittäjyyskasvatusta on tehty osana opetussuunnitelman mukaista toimintaa lukuvuoden 2021-2022 aikana pääasiallisesti koulujen sisällä.

Koronan vuoksi tehtiin poikkeuksellisia järjestelyitä TET-jaksojen toteuttamiseksi. Etäkäytänteitä ja lyhennettyjä tutustumisjaksoja mahdollistettiin useissa kouluissa. Koronarajoitusten aikaankin TET-jaksoilla monilla alakouluilla oli yläkoulujen oppilaita tutustumassa opettajan ja koulunkäynninohjaajan työhön.

Urheiluvalmennus

Urheiluvalmennusta kehitetään kohti uutta palveluverkkoa, ja tulevana vuosina on käytävä läpi, miten urheiluvalmennus organisoidaan jatkossa. Lukuvuoden aikana toteutettiin uudistus, jonka myötä urheiluvalmennusohjelmaan pääsivät hakemaan myös sellaisten lajien urheilijat, joilla ei ole tarjolla seuravetoista aamuvalmennusta.

ICT-laitekannan kehitys

Kouluissa saavutettiin laitekannan tavoite 1:2. Kuudesluokkalaisille hankittiin 1:1 henkilökohtaiset Chromebook-laitteet, jotka kulkevat heidän mukanaan perusopetuksen loppuun saakka. Laitteissa noudatetaan edelleen kolmen laitemallin kantaa, mikä tarkoittaa, että koulujen laitekanta koostuu Windows-tietokoneista, Chromebook-tietokoneista sekä iPad-laitteista. Selkeä enemmistö laitteista on Chromebookeja, joita lukuvuonna 2021-22 oli noin 2700 kpl. Kyseinen laite on käyttäjäkokemusten perusteella havaittu parhaimmaksi oppilaiden käytössä perusopetuksessa.

Kouluruokaryhmät

Kouluruokailuryhmät toimivat aktiivisesti koronarajoitusten purkamisen jälkeen muutamilla kouluilla. Kouluruokailuryhmän tarkoitus on kokoontua noin 3 kertaa vuodessa pohtimaan oman koulun ruokailua, ruokailun viihtyvyyteen liittyviä seikkoja ja yleensäkin kaikkea mikä liittyy kouluruokailuun. Samalla kysellään myös palautteita ja toiveita oppilailta. Ruokapalvelut käsittelevät palautteet ruokalistatiimissä, jossa pohditaan ja suunnitellaan ruokalistoja ja reseptiikkaa.

Kodin ja koulun yhteistyö

Vanhempainiltoja on pidetty jokaisessa koulussa. Vanhempainillat ovat olleet luokka- tai vuosiluokkakohtaisia, koko koulun yhteisiä tai jonkin teeman (valinnaisaineet, turvallinen kouluarki, opetussuunnitelman muutokset) ympärille koottuja. Alueellisia vanhempainiltoja järjestettiin tulevien 1. luokan oppilaiden huoltajille, A2-kielivalinnoista ja yhteisvalinnoista. Huoltajatilaisuudet on pidetty lukuvuoden aikana etäyhteyksin koronarajoitusten vuoksi. Yhteisiin vanhempainiltoihin tai infotilaisuuksiin osallistuminen on ollut toisinaan hyvin aktiivista, osittain etäyhteyden mahdollistamisen vuoksi.

Vanhempainiltojen suunnittelussa on tehty yhteistyötä vanhempainyhdistysten kanssa.

Kaikille huoltajille tarjottiin mahdollisuus osallistua oppilaan oppimista tukevaan ja ohjaavaan oppimiskeskusteluun. Oppimiskeskustelujen kirjauksia ja lukuvuosiarviointia tehtiin Wilmassa, ja huoltajat näkivät arvioinnit sieltä. Etäyhteydet on koettu erinomaisiksi oppimiskeskusteluissa tai oppilaan tuen keskusteluissa sekä informatiivisissa huoltajailloissa ja niitä jatketaan tulevinakin lukuvuosina.

Yhteydenpito kodin ja koulun välillä oli pääasiassa Wilma-viestein, puhelinkeskusteluin ja henkilökohtaisin tapaamisin järjestävää. Syyslukukauden koulujen tapahtumat jouduttiin pitämään etäyhteyksin, mutta keväällä vanhemmat pääsivät jälleen vierailemaan kouluilla.

Useimmilla kouluilla toimii vanhempainyhdistys, joka järjestää tempauksia, rahoittaa stipendejä, hankki välineitä välituntikäyttöön, ottaa osaa koulun kehittämiseen tai järjestää kerhotoimintaa koululla. Vanhempainyhdistysten kokouksissa on mukana rehtori- tai opettajajäseniä, mikä mahdollisti tiedonkulun ja hyvän vuorovaikutuksen yhdistyksen ja henkilöstön kesken. Vanhempainyhdistysten toiminnassa on mukana hyvin vaihtelevasti huoltajia. Monien koulujen pulmana on edelleen toimintaan mukaan lähtevien huoltajien vähyyks.

Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

Lukuvuoden aikana oppimisen tuen asiantuntija osallistui kouluilla ja esiopetuksessa oppilaiden tuen järjestämiseen liittyviin palavereihin ja teki luokkaseurantaa pyydettyä. Kevään 2022 aikana oppimisen tuen asiantuntija ja kasvun ja oppimisen tuen päällikkö vierailivat koulujen yhteisöllisissä opiskeluhuoltoryhmissä.

Koronasta huolimatta oppilashuoltoa toteutettiin pääasiallisesti lähitapaamisina. Koronan vaikutukset näkyivät asiakasmäärien kasvuna. Lukuvuoden aikana koulut kehittivät oppilashuoltotyötä yhdessä opiskeluhuollon henkilöstön kanssa. Psykologien rekrytoinnissa oli haasteita, mikä näkyi palveluissa.

Yhä useampi oppilas käy omaa lähikouluun ja oppilaan tarvitsema tuki on rakennettu koulun arkeen. Kouluissa käytettiin varsin paljon joustavia ryhmittelyjä, palkkitunteja, usean luokan yhteisiä laaja-alaisen erityisopettajan ryhmiä, oppimisvaiheryhmittelyjä ja etenemisryhmiä. Uudet entistä joustavimmat oppimisympäristöt tukevat osaltaan joustavien ryhmien ja yhteisopettajuuden käyttöä kouluissa. Osalle oppilaista lähikoulun tuki ei ole riittävä vaan tukea tarjotaan alueellisissa pienluokissa tai Mikkolan koulun yhteydessä toimivissa vaativan erityisopetuksen luokissa.

Syksystä 21 aloitettiin inklusiivinen valmistava opetus koulutulokkaiden osalta. Luokkamuotoista valmistavaa opetusta oli tarjolla sekä ala- että yläkouluikäisille oppilaille. Johtuen Ukrainan sotatilanteesta keväällä 2022 perustettiin kolmas valmistavan opetuksen ryhmä Hyrylään Mikkolan kouluun.

Kansainvälisyys

Lukuvuonna 2021-2022 kansainvälinen yhteistyö alkoi taas pikkuhiljaa elpyä. Koulujen omaa kansainvälistä toimintaa on ollut yleinen arvo- ja asennekasvatus, joka linkittyy useimpiin oppiaineisiin luontevasti. Osalla kouluista on ollut kansainvälisiä vierailijoita ja harjoittelijoita ja kouluilta on myös tehty opintomatkoja ulkomaille keväällä 2022. Myös opetuksen johto on osallistunut kansainväliseen koulutusohjelmaan.

Yhteistyö

Yhteistyötä on tehty paikallisten liikunta-, kulttuuri- ja museotoimijoiden kanssa. Kulttuurikasvatussuunnitelma on toteutunut täysimääräisesti kaikilla kouluilla.

Arviointi

Koulut ovat jatkaneet arviointikäytänteiden kehittämistä. Keskiössä on ollut erityisesti oppilaiden osallisuuden lisääminen arvioinnin suunnittelemiseen sekä vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön ja tiedottamisen kehittäminen.

Yhteenveto

Lukuvuotta 2021-2022 leimasi ensin koronarajoitusten jatkuminen ja epätieto pandemian kestosta. Kevätlukukauden puolella rajoituksista päästiin vähitellen eroon, mutta Euroopassa syttynyt sota kuormitti sekä henkilöstön että oppilaiden jo muutenkin kovilla ollutta tulevaisuuden uskoa ja yleistä jaksamista. Siihen nähden koulut ovat toteuttaneet sekä kunnan yhteisiä, että koulujen omia kehittämiskohteita esimerkillisesti. Rajoitusten purettua koulut palasivat enimmäkseen todella nopeasti alkuperäisiin suunnitelmiin ja kevään aikana saatiin paljon yhteisöllisyyttä tukevia tapahtumia ja vierailuita järjestettyä.

Pandemia-aikana on kehittynyt eriasteista oppimis- ja hyvinvointivajetta, johon voidaan vastata monella eri tavoin. Tulevan lukuvuoden aikana tullaan kiinnittämään huomiota siihen, että kouluilla on mahdollisuus panostaa hyvään arkeen ja jaksamiseen. Hyvän perusopetuksen pohjana on hyvä johtajuus. Rehtoreiden työnkuva ja työajan riittävyys on ollut keskustelun kohteena jo pidemmän aikaa. Rehtoreille on Kaikille yhteinen koulu -hankkeen kautta tarjottu *Hyvinvoinnin juurilla* koulutuskokonaisuus, jonka tavoitteena on nimenomaan lisätä hyvinvoinnin johtamisen osaamista. Sen lisäksi tarkastellaan laajemmin rehtoreiden ja apulaisrehtoreiden työnkuvaa jaa siihen liittyviä uudistuksia.

Kunnan yhteinen tavoite Agenda 2030 teemojen edistämässä on ollut ja tulee olemaan tulevankin lukuvuoden keskeisiä kehittämiskohteita. Agenda2030 –ohjelma nostaa esiin paljon tulevaisuuden taitoihin sekä kestävään liittyviä teemoja. Tulevia kehittämiskohteita on myös yhteisöllisyyden palauttaminen. Kunnassa palautetaan tulevana lukuvuonna yhteisiä tapahtumia, niin kunnan kuin koulujenkin tasolla.

Toimintakulttuurin kehittäminen kohti uusia yksiköitä sekä tiimityön ja yhteisopettajuuden kehittäminen kaikissa yksiköissä, on tärkeää tulevana vuonna. Yhdessä tekeminen on hyvinvointia lisäävä toimintamalli, kun tiimit löytävät itselleen oikean tavan ja tason työskentelylle. Tehtävänkuvia tulee kehittää ja pohtia miten työaika saadaan ohjattua yhä enemmän oppilaiden ja henkilöstön kanssa tehtävään työhön.

Tulevana lukuvuonna on syytä miettiä myös oppilaiden osallisuuden lisäämisen tapoja sekä kansainvälisen toiminnan kehittämistä. Monion valmistumisen myötä Tuusulan lukion vetovoiman arvioidaan lisääntyvän, samoin kuin kotimaisen ja kansainvälisen kiinnostuksen kasvavan rakennusta ja siellä tehtävää toimintaa kohtaan.

Lukuvuoden seurantaraportti osoittaa hyvin miten koulut eli sen johto, henkilöstö, oppilaat ja huoltajat, jotka luovat toimintakulttuurin yhdessä, ovat pystyneet toteuttamaan hyvää ja laadukasta oppimista ja opetusta poikkeuksellisesta ajanjaksosta huolimatta. Haluamme lausua siitä suuren kiitoksen kaikille, jotka ovat olleet mukana tässä onnistumisessa.